

آیین نامه بخش مجموعه سازی کتابخانه و مرکز اسناد

پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله

ماده ۱. کلیات

۱-۱- مقدمه

کتابخانه و مرکز اسناد با هدف نیازسنجی، گردآوری و اشاعه اطلاعات شکل گرفته است. بنابراین وظایف اصلی کتابخانه را می توان به سه دسته کلی مجموعه سازی، سازماندهی و اشاعه اطلاعات تقسیم کرد. باید توجه داشت که مجموعه سازی نخستین رکن در کتابداری و اطلاع رسانی می باشد و سایر فعالیتهای کتابخانه به صورت مستقیم یا غیر مستقیم پس از مجموعه سازی آغاز می شود. به همین دلیل کمیت و کیفیت دو رکن دیگر کتابخانه یعنی سازماندهی و اشاعه اطلاعات و در نتیجه ارائه خدمات با کیفیت به شدت متأثر از آن است.

کتابخانه تخصصی پژوهشگاه می بایستی با درک نیازهای متخصصین که با شناخت از اهداف، فعالیت ها و برنامه های سازمان صورت می پذیرد، به گردآوری مجموعه ای متوازن و سازمان یافته در موضوعات مربوطه بپردازد، در این راستا وظیفه انتخاب، سفارش، تهیه و ثبت کلیه منابع کتابخانه به عهده بخش مجموعه سازی می باشد. انتخاب کتاب بر اساس نیازسنجی اعضای هیأت علمی، دانشجویان، پژوهشگران و کارکنان صورت می گیرد که با توجه به حوزه های تخصصی موجود در پژوهشگاه و بر اساس بودجه اختصاص یافته منابع مورد نیاز تهیه می گردد. تأمین منابع اطلاعاتی به صورت درست، به موقع و متناسب با نیازهای مراجعان می تواند ضمن غنی سازی مجموعه به رفع نیاز مخاطبان کمک نموده و باعث افزایش میزان استفاده ی سایر مراکز و سازمانها از منابع و خدمات مجموعه از طریق امانت بین کتابخانه ای گردد.

۲-۱- رسالت و هدف

رسالت اصلی کتابخانه، حمایت از برنامه های آموزشی و پژوهشی پژوهشگاه است. مجموعه کتابخانه باید پشتیبان موضوعات مورد تدریس و حوزه های مطالعاتی و تحقیقاتی باشد و بتواند با تحولات در برنامه ها و فعالیتهای آموزشی و پژوهشی پژوهشگاه همگام شود.

هدف از مجموعه سازی کتابخانه، تأمین منابع لازم برای پاسخگویی به نیازهای آموزشی، پژوهشی و مطالعاتی دانشجویان، اعضای هیأت علمی، کارکنان و پژوهشگران از کتابخانه می باشد.

۳-۱- تعاریف

۱-۳-۱ - مجموعه‌سازی: مجموعه‌سازی عبارت از عمل یا فرآیند نیازسنجی، انتخاب، سفارش، تهیه و دسترس‌پذیر ساختن محتوای منابع اطلاعاتی مورد نیاز جامعه کتابخانه از راه‌های خرید، مبادله یا اهدا یا سایر روشهای مرسوم و ارزیابی مداوم آنها می‌باشد.

۱-۳-۲ - منابع کتابخانه: منابع کتابخانه شامل کتابهای فارسی و لاتین چاپی و الکترونیکی، مجلات چاپی و الکترونیکی، پایگاه‌های اطلاعاتی و منابع دیداری- شنیداری می‌باشد.

تبصره ۱. در حال حاضر مجموعه منابع کتابخانه بر موضوعات زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله تمرکز دارد. بنابراین از نظر موضوعی کتابخانه تخصصی به شمار می‌رود. بنابراین در مجموعه‌سازی و انتخاب منابع باید ویژگی‌های کتابخانه یعنی تخصصی بودن لحاظ شود.

۱-۳-۳ - دامنه و پوشش: شامل کلیه منابع حوزه زلزله‌شناسی و مهندسی زلزله مورد نیاز پژوهشگاه می‌باشد.

۱-۳-۴ - جامعه استفاده کننده: جامعه استفاده کننده متشکل از گروه‌های سه گانه افراد مجاز جهت استفاده از کتابخانه پژوهشگاه هستند که بر اساس آیین‌نامه عضویت کتابخانه به عضویت کتابخانه پژوهشگاه در آمده و در سیستم نرم‌افزار کتابخانه دارای پروفایل هستند.

ماده ۲. کمیته انتخاب منابع علمی

در فرایند انتخاب کتاب از مجموع نظرات و پیشنهاد‌های متخصصان موضوعی (نمایندگان پژوهشکده‌ها)، رئیس کتابخانه و مرکز اسناد، مسئول بخش امانت و مسئول بخش سفارشات استفاده می‌گردد. انتخاب متخصصان موضوعی هر پژوهشکده با پیشنهاد رئیس پژوهشکده می‌باشد که منابع تخصصی دریافتی از سوی دانشجویان و اعضای هیأت علمی را بررسی و تأیید نموده و عناوین جدید منابع اطلاعاتی را به کارشناسان بخش سفارشات جهت بررسی و خرید معرفی می‌نماید.

ماده ۳. معیارهای انتخاب و فراهم‌آوری

انتخاب و فراهم‌آوری منابع اطلاعاتی بر اساس نیازسنجی از جامعه استفاده کننده صورت می‌گیرد که به این منظور معیارهای ذیل مورد توجه قرار می‌گیرد:

- در نظر گرفتن رسالت، چشم‌انداز و ارزش‌های کتابخانه؛
- بودجه تخصیص داده شده؛
- نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان؛
- فضای موجود در کتابخانه؛

ماده ۴. فراهم‌آوری منابع

۴-۱ - خرید

بخش عمده منابع اطلاعاتی مورد نیاز کتابخانه معمولاً از طریق خرید تهیه می‌شود. خرید از نمایشگاه‌های کتاب (از جمله نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران، نمایشگاه کتب دانشگاهی و

کاربردی)، به صورت مستقیم از ناشر کتاب و یا از طریق کارگزاران و مراکز جمع‌آوری کتاب انجام می‌شود.

۴-۲- اهدا

بخشی از منابع اطلاعاتی کتابخانه از طریق اهداء تأمین می‌گردد. کارشناسان بخش مجموعه-سازی پس از بررسی و مطابقت منابع اهدائی با مجموعه کتابخانه (مطابق آیین‌نامه پذیرش منابع اهدایی)، منابع مورد نیاز را انتخاب و وارد مجموعه می‌نمایند و در خصوص سایر منابع برای تصمیم‌گیری می‌شود.

تبصره ۱. اگر منبعی از طریق اهداء دریافت شد که در مجموعه موجود است ولی منبع موجود، کهنه و فرسوده شده کتاب دریافتی که نو و تمیز می‌باشد جایگزین کتاب قدیمی می‌شود.

۴-۳- مبادله

منابع مورد مبادله عبارتند از منابعی که با توجه به سیاست‌های کتابخانه وجین می‌شوند. کتابخانه فهرستی از منابع اطلاعاتی قابل مبادله خود را به سایر دانشگاهها و مراکز تحقیقاتی ارسال نموده تا پس از بررسی و انتخاب اولیه، در مورد چگونگی مبادله آن مذاکرات لازم صورت گیرد.

ماده ۵. نحوه انتخاب، سفارش و خرید منابع اطلاعاتی

سفارش منابع اطلاعاتی توسط اعضای کتابخانه از طریق مراجعه حضوری و یا تکمیل فرم های آنلاین صورت می‌پذیرد. منابع درخواستی توسط مسئول سفارشات برای پرهیز از خرید تکراری کتاب، با موجودی کتابخانه بررسی و کنترل می‌گردد. همچنین منابعی که نیاز به بررسی متخصص موضوعی دارد به رییس پژوهشکده مربوطه ارجاع داده می‌شود. در نهایت فهرست منابع درخواستی می‌بایستی توسط اعضای کمیته انتخاب بررسی و تأیید گردد.

ماده ۶. وجین

وجین منابع بر اساس نظارت، ارزیابی و بازنگری دوره‌ای مجموعه کتابخانه انجام می‌پذیرد. معیارهای وجین منابع عبارتند از:

۱. منابع کهنه که قابل صحافی و بازسازی نیستند؛
۲. ویرایشهای قبلی کتابی که ویرایش جدید آن منتشر شده باشد؛
۳. نسخه های تکراری بعضی از کتابها که مورد استفاده قرار نمیگیرند.

پس از خارج نمودن این منابع از مجموعه در مراحل بعدی طبق آیین‌نامه وجین منابع تدوین شده از طرف کتابخانه در مورد منابع تصمیم‌گیری می‌شود.

Filename: آیین نامه بخش مجموعه سازی
Directory: E:\کتابخانه\کتابخانه و مرکز اسناد پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله\آیین نامه ها
Template: C:\Users\admin\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dotm
Title:
Subject:
Author: Windows User
Keywords:
Comments:
Creation Date: 9/6/2023 12:25:00 PM
Change Number: 27
Last Saved On: 9/22/2024 12:51:00 PM
Last Saved By: admin
Total Editing Time: 318 Minutes
Last Printed On: 9/22/2024 12:52:00 PM
As of Last Complete Printing
 Number of Pages: 3
 Number of Words: 809 (approx.)
 Number of Characters: 4,614 (approx.)